

การบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น

โดย

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

นายธรรมรัฐ ใจหนัก ผู้เรียบเรียง

จ.อ. กฤษฎา ปัญญาอินทร์ ที่ปรึกษาพิเศษ

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช 2529

ข้าราชการพึงสำเหนียกตระหนักเป็นนิตยถึงความรับผิดชอบ ที่จะต้องปฏิบัติงาน
ของตัวร่วมกับงานของผู้อื่น และประสานประโยชน์ทุกฝ่ายให้ได้ผลสมบูรณ์ทั่วส่วนเพื่อพา
ประเทศชาติไปถึงความเจริญมั่นคง ซึ่งเป็นจุดประสงค์แท้จริง

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2529

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช 2543

ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จะต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลังความสามารถ ด้วยอุดมคติ ด้วยความเข้มแข็งเสียสละ และระวังให้การทุกอย่างในหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องและเที่ยงตรงเป็นกลาง ด้วยความระลึกรู้ตัวอยู่เสมอว่าการปฏิบัติตัวปฏิบัติงานมีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ 30 มีนาคม พุทธศักราช 2543

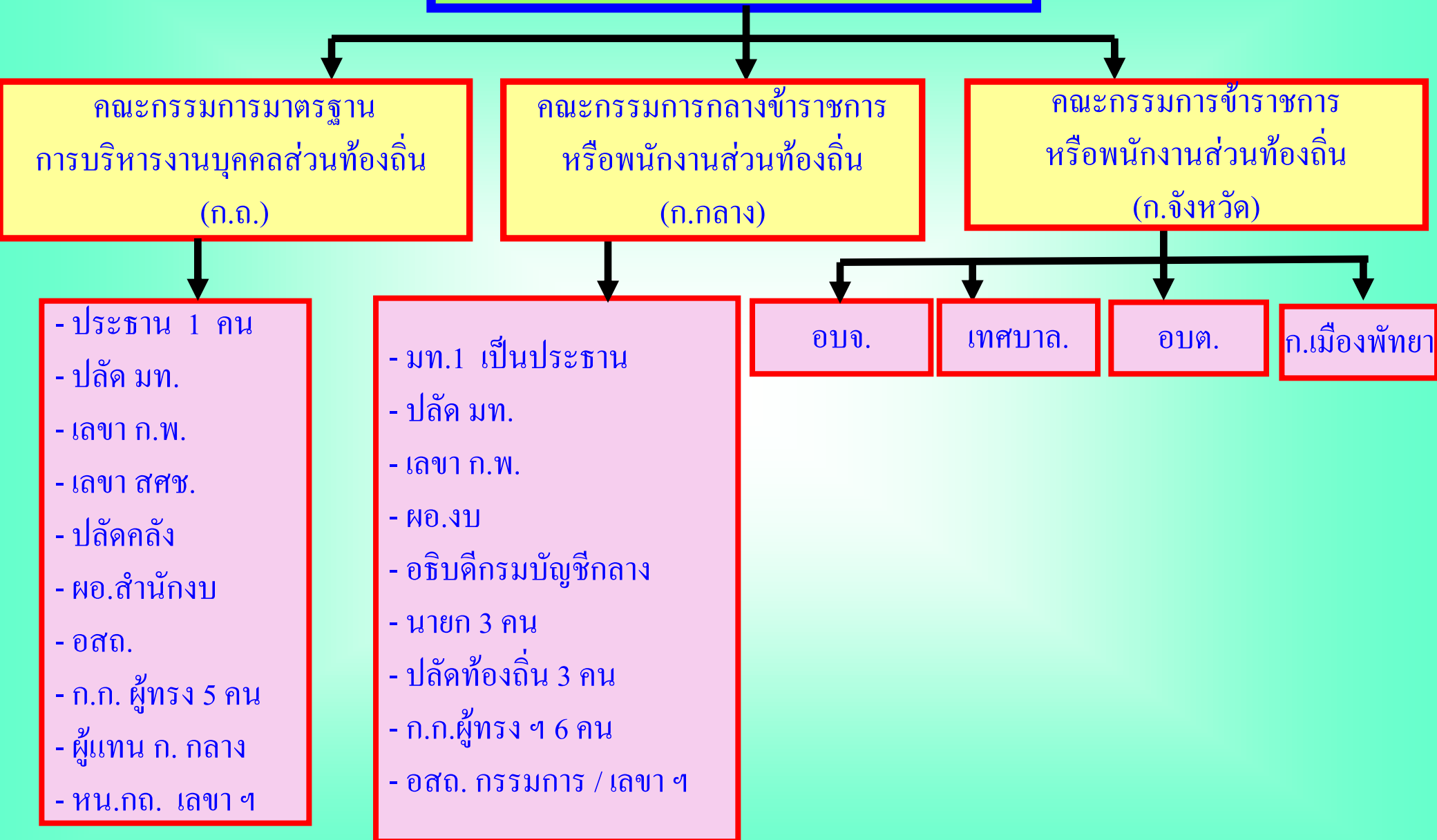
ความเป็นอิสระของท้องถิ่น

```
graph TD; A[ความเป็นอิสระของท้องถิ่น] --> B[รัฐธรรมนูญ 2550<br/>ม.281 – 290<br/>(เน้น ม. 281 , ม. 288)]; A --> C[พ.ร.บ.บริหารงานบุคคล<br/>พ.ศ. 2542];
```

รัฐธรรมนูญ 2550
ม.281 – 290
(เน้น ม. 281 , ม. 288)

พ.ร.บ.บริหารงานบุคคล
พ.ศ. 2542

พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคล

การจัดทำแผนอัตรากำลัง 3 ปี

อปท.

แต่งตั้งกรรมการจัดทำแผน
(นายก ฯ เป็นประธาน ปลัดและ
หน. ส่วนราชการเป็นกรรมการและเลขานุการ)

การจัดทำแผนอัตรากำลัง 3 ปี

ก.จังหวัด
เห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ

ไม่เห็นชอบ

เห็นชอบ

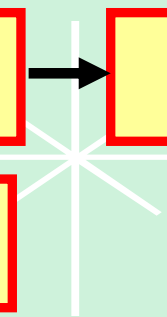
ยืนยัน

ปรับปรุงแผน

ประกาศใช้

ก.กลาง

ก.จังหวัด

การคัดเลือก

การสอบแข่งขัน

เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและ
แต่งตั้งให้เป็น
พนักงานท้องถิ่น

การคัดเลือกกรณี มีเหตุพิเศษ ฯ

- ผู้สำเร็จการศึกษาที่ ก.จังหวัดอนุมัติ
- ผู้สำเร็จการศึกษาตามคุณวุฒิที่ ก.กลางกำหนด
- สอบได้แต่บรรจุไม่ได้เพราะ
รับราชการทหาร
- สอบได้แต่ไม่อาจเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้
- บรรจุผู้มีความรู้ความสามารถ
- ผู้ได้รับทุนรัฐบาล/ทุนท้องถิ่น
ความชำนาญ
- ตามที่ ก. กลางมีมติ

การสอบคัดเลือก

- แต่งตั้งพนักงานให้ดำรง
ตำแหน่งต่างสายงาน
- แต่งตั้งพนักงานตำแหน่ง
ผู้ปฏิบัติให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้บริหาร

การคัดเลือก

- แต่งตั้งให้สูงขึ้นในระดับควบ
- แต่งตั้งให้สูงขึ้นนอกระดับควบ
- แต่งตั้งให้สูงขึ้นตำแหน่งบริหาร

การคัดเลือก เพื่อรับโอนตำแหน่งบริหาร

เมื่อตำแหน่งผู้บริหาร
ท้องถิ่นว่างจะต้อง
ดำเนินการสรรหา
ภายใน 60 วัน (มี 4 วิธี)

การสอบแข่งขัน

```
graph TD; A[การสอบแข่งขัน] --> B[ภาค ก.  
(กรม ฯ ดำเนินการ)]; A --> C[ภาค ข,ค  
(จังหวัด/ท้องถิ่น)];
```

ภาค ก.
(กรม ฯ ดำเนินการ)

ภาค ข,ค
(จังหวัด/ท้องถิ่น)

คัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษ ฯ

ผู้ได้รับทุนรัฐบาล
หรือทุนท้องถิ่น

สำเร็จการศึกษา
ตามหลักสูตร
ก.จังหวัดอนุมัติ

ผู้สำเร็จการศึกษา
ตามคุณวุฒิที่
ก.กลางกำหนด

สอบได้แต่ไม่
สามารถบรรจุได้
เพราะรับราชการ
ทหาร

สอบได้แต่ไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้

บรรจุผู้มีความรู้
ความสามารถ

การสอบคัดเลือก


```
graph TD; A[การสอบคัดเลือก] --> B[แต่งตั้งพนักงานให้ดำรงตำแหน่งต่างสายงาน]; A --> C[แต่งตั้งพนักงานตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร]; A --> D[แต่งตั้งตำแหน่งบริหารจากสายงานหนึ่งไปดำรงตำแหน่งในสายงานบริหารอื่น];
```

แต่งตั้งพนักงาน
ให้ดำรงตำแหน่ง
ต่างสายงาน

แต่งตั้งพนักงานตำแหน่ง
ผู้ปฏิบัติงานให้ดำรง
ตำแหน่งผู้บริหาร

แต่งตั้งตำแหน่งบริหารจาก
สายงานหนึ่งไปดำรง
ตำแหน่งในสายงาน
บริหารอื่น

การคัดเลือก

การแต่งตั้งให้สูงขึ้น ในระดับควบ

ควบขั้นต้น

ควบขั้นสูง

-มีคุณสมบัติตรง ๆ
-คัดเลือกโดยการ
ประเมินบุคคล
และผลการปฏิบัติงาน
-เงินเดือนยังไม่ถึงขั้นต่ำ
และได้รับเงินเดือน
ไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำสำหรับ
ตำแหน่งที่จะเลื่อน

-มีคุณสมบัติตรง ๆ
-คัดเลือกโดยการ
ประเมินบุคคลและ
ผลการปฏิบัติงาน
-ได้รับเงินเดือนยัง
ไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ
เงินเดือนสำหรับ
ตำแหน่งที่จะเลื่อน

การแต่งตั้งให้สูงขึ้น นอกระดับควบ

สายงานเริ่มต้น
จากระดับ 1,2

สายงานเริ่มต้น
จากระดับ 3

-มีคุณสมบัติตรง ๆ
-ดำรงตำแหน่ง
ต่ำกว่า 1 ระดับ
ไม่น้อยกว่า 2 ปี
-มีระยะเวลาขั้นต่ำ
มีเงินเดือนถึงระดับ

-มีคุณสมบัติตรง ๆ
-มีระยะเวลาขั้นต่ำ
มีเงินเดือนถึงระดับ
งบประมาณที่ผ่าน
มาไม่ต่ำกว่าอัตรา
เงินเดือน

การแต่งตั้งให้สูงขึ้นใน ตำแหน่งบริหาร

เลื่อนและแต่งตั้ง
ในระดับ 7

เลื่อนและแต่งตั้ง
ในระดับ 9

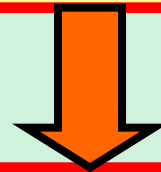
เลื่อนและแต่งตั้ง
ในระดับ 8

มีคุณสมบัติ
ตรงตามมาตรฐาน

ผู้บริหารสั่งเลื่อนและแต่งตั้ง
โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด

การคัดเลือกเพื่อรับโอนตำแหน่งบริหาร

อปท.

ดำเนินการภายใน 60 วัน
เมื่อตำแหน่งบริหารว่าง
มี 4 วิธี

การบรรจุและแต่งตั้ง

ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งบรรจุ

คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

อปท.เสนอขอความเห็นชอบ

ผู้สอบแข่งขันได้

ผู้เชี่ยวชาญ/
ชำนาญการ

กรณีพิเศษไม่
ต้องสอบแข่งขัน

บรรจุผู้ขอกลับ
เข้ารับราชการทหาร

การย้าย

ย้ายในสายงาน
ที่เริ่มต้นจาก
ระดับเดียวกัน

ย้ายสับเปลี่ยนสายงาน
จากสายงานเริ่มต้น
จากระดับ 1 ไประดับ 2

ย้ายไปดำรง
ตำแหน่งที่เริ่มต้น
จากระดับ 3

ย้ายไปดำรงตำแหน่ง
ในสายงานผู้ปฏิบัติ
ที่มีประสบการณ์

ย้ายพนักงานส่วน
ท้องถิ่น
ตำแหน่งบริหาร

ย้ายพนักงาน
ส่วนท้องถิ่น
ผู้ปฏิบัติไปดำรง
ตำแหน่งผู้บริหาร

สอบแข่งขัน

สอบคัดเลือก

อบรมหลักสูตร
ตามที่
ก.กลางกำหนด

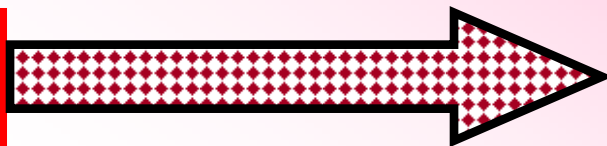
ต้องประเมินผลงาน
/ บุคคลก่อน

สอบคัดเลือก

การโอน

การโอนข้าราชการ/พนักงานฯ

- ผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกกรณีพิเศษ
- ผู้สอบคัดเลือกได้
- ผู้ได้รับการคัดเลือก
- ผู้ขอโอน
- ก.จังหวัดมีมติให้โอน

ท้องถิ่นที่จะรับโอนแจ้งความประสงค์ที่จะรับโอนให้ต้นสังกัดของผู้ที่จะโอนทราบ

ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอ
ก.จังหวัดพิจารณา

ผู้บริหารท้องถิ่น (ต้นทาง)

- ออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด

ท้องถิ่นหรือส่วนราชการต้นทางและปลายทางประสานเพื่อออกคำสั่งรับโอนและให้พ้นจากตำแหน่งเป็นวันเดียวกัน

ผู้มีอำนาจของส่วนราชการหรือผู้บริหารท้องถิ่น(ปลายทาง)

- ออกคำสั่งรับโอน
- โดยความเห็นชอบของต้นสังกัดหรือ ก.จังหวัด

การรับโอน

ผู้ขอโอนยื่น
คำร้องขอโอน

ท้องถิ่นมี
ตำแหน่งว่าง

ท้องถิ่นสอบถามต้น
สังกัดขัดข้องหรือไม่

หากขัดข้องไม่
สามารถรับโอนได้

สายผู้ปฏิบัติ

สายผู้บริหาร

หากไม่ขัดข้อง

ผู้มีอำนาจของส่วนราชการหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น(ต้นทาง)
-ออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
-โอนตามความเห็นชอบของ
ก.จังหวัด

ท้องถิ่นส่วนราชการต้นทางปลายทาง
ประสานเพื่อรับโอนและพ้นจาก
ตำแหน่งในวันเดียวกัน

ผู้บริหารท้องถิ่น(ปลายทาง)
- ออกคำสั่งรับโอน
- โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด

การเลื่อนชั้นเงินเดือน

อปท.

แต่งตั้ง ก.ก.
เลื่อนชั้นเงินเดือน

นายกตั้งเลื่อนชั้นโดย
ความเห็นชอบของ
ก.จังหวัด

หลักเกณฑ์

1. ต้องไม่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าภาคทัณฑ์
หรือไม่ถูกศาลพิพากษาคดีอาญาเกี่ยวกับหน้าที่ราชการ
2. ต้องไม่ถูกสั่งพักราชการเกินกว่า 2 เดือน
3. ต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุอันควร
4. ต้องบรรจุเป็นข้าราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 เดือน
5. ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่า 6 เดือน
โดยมีวันเวลาไม่เกิน 23 วัน

ปีละ 2 ครั้ง (1 เม.ย. / 1 ต.ค.)

การสั่งประจำท้องถิ่น

มีเหตุผลความจำเป็น 11 ประการ

ก.จังหวัดเห็นชอบ

กรณีจะต้องกำหนดตำแหน่ง
ประจำให้ ก.กลางเห็นชอบ

นายกสั่งประจำ
ตามระยะเวลาที่กำหนด

= 6 เดือน

มีเหตุผลความจำเป็น
ขอขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี

การส่งไปช่วยปฏิบัติราชการ

นายกส่งไปช่วยปฏิบัติราชการ

ท้องถิ่นเดียวกัน
ได้ทุกตำแหน่ง

ท้องถิ่นอื่น

ส่วนราชการอื่น

รัฐวิสาหกิจ

หลักเกณฑ์

- 1).ทำตามตกลงกันโดยหนังสือยินยอม
- 2).ต้องสมัครใจโดยทำเป็นหนังสือ
- 3).ครั้งละไม่เกิน 6 เดือน ไม่เกิน 2 ครั้ง
- 4).หากจำเป็นในกรณีเดียวกันเกิน 2 ครั้ง ให้เสนอ ก.จังหวัด
- 5).ผู้สังกัดสถานศึกษา ให้ทำได้เพื่อช่วยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

การปรับอัตราเงินเดือนให้ได้รับตามวุฒิ

อปท.

นายกเป็นผู้ตั้งปรับ

รายงาน ก.จังหวัดเพื่อทราบ

หลักเกณฑ์

1. คุณสมบัติที่ได้รับตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
2. ไม่สามารถปรับให้ได้สูงกว่าคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้
3. มีผลไม่ก่อนวันพ้นทดลองปฏิบัติหน้าที่
4. มีผลมิให้ย้อนหลังข้ามปีงบประมาณ
5. ต้องเป็นคุณสมบัติที่บันทึกใน ก.พ. 7

หลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติตามแนวทางของ ก.พ.

พิจารณาตามวิชาเอก

ดูเนื้อหาวิชา

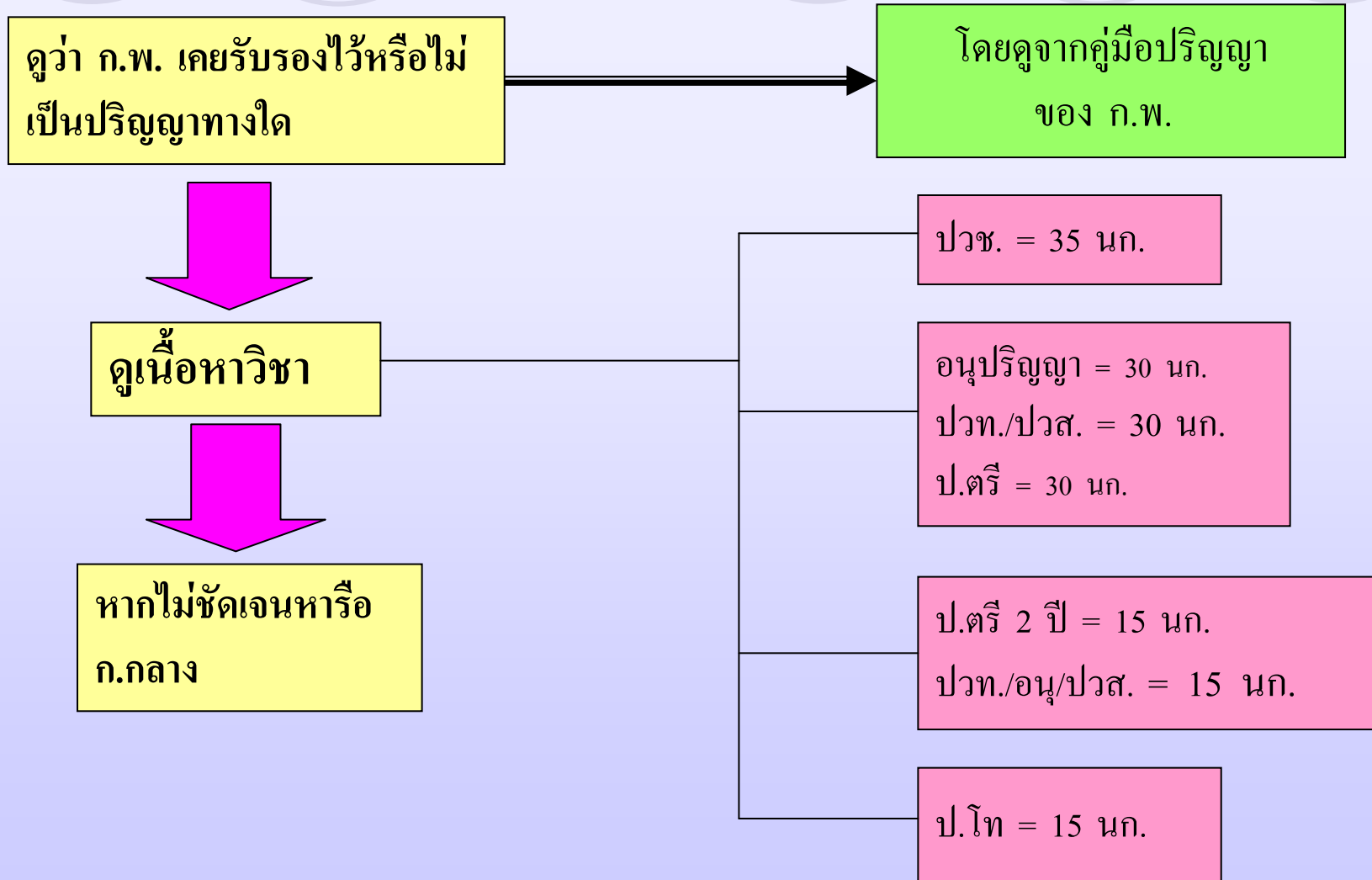
ปวช. = 35 นก.

อนุปริญญา/ปวท.
ปวส./ป.ตรี = 30 นก.

ป.ตรี 2 ปี = 15 นก.
ปวท. /อนุปริญญา
ปวส. = 15 นก.

ป.โท
15 นก.

ขั้นตอนการพิจารณาคุณสมบัติ

- ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา
- นับหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง กรณีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
- กำหนดว่า “ได้รับปริญญาตรีซึ่งศึกษาวิชาในทางใดมาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต โดยมีหลักเกณฑ์
- การนับหน่วยกิต ดังนี้

